

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Pred ljubljanskimi volitvami.

I.

Ljubljanskega mesta volilci poklicani so na volišče, da si 25., 26. in 27. t. m. izvolijo najst novih svetovalcev v mestni zbor ljubljanski, in sicer v III. redu pet, v II. redu štiri in v I. redu dva svetovalca, namesto gg. dr. K. Bleiweisa, Goršiča, Peterce, Petričiča, Potočnika, Fr. vit. Gariboldija, Pirkerja, Zieglerja, Doberleta, dr. Pfeffererja in dr. Kalteneggerja, ki imajo letos stopiti iz mestnega zbora.

Narodna stranka imela je do sedaj deset narodnih mestnih svetovalcev v mestnem zboru; letos jih izmed teh deseterih odstopi pet, a brez najmanjšega ugovora bodo letos gotovo v III. razredu spet zmagali narodnjaki. Z desetimi narodnjaki v mestnem zboru je sicer nekaj dobljeno, a večine vendar še nimamo. — Za večino potrebujemo vsaj 16 narodnih svetovalcev in to nam je letos samo tedaj doseči mogoče, ako tudi v II. in I. razredu zmagamo z vsemi svojimi kandidati.

Zategadelj se denes s temi vrsticami obračamo do tistih krogov, ki bodo v II. in I. razredu postavljali kandidate, da naj bodo pazni in oprezni, da si izberó prave močje, za katere bode mogoče uspešno agitirati. A obračamo se tudi do vas, čestiti gospodje volilci I. in II. volilnega reda, da vsi, kar vas je narodnih, storite od prvega do zadnjega svojo dolžnost in zmaga bode, mora biti naša!

Kajti najprej uže narodni ponos zahteva od nas, da porabimo vse svoje moči ter se v Ljubljani, slovenske stolici, dokopljemo do tiste veljave in tistega vpliva, katera se nam spodobita uže z ozirom na šte-

vilo slovenskih prebivalcev ljubljanskega mesta. Zadnje ljudsko število je pokazalo, da v Ljubljani prebiva 18.313 Slovencev, a samo 5.422 Nemcev, to je ne pravih Nemcev, nego poleg malega števila istinitih Germanov, vsaj do kakih tri ali štiri tisoč nemškutarjev, renegatov, vskokov in slovenskih poslov, katere so ti vskoki brez njih vednosti zapisavali za rojene Nemce. Ali nij sramota, velika sramota za nas slovenske Ljubljančane, da ta mala peščica v našo lepo Ljubljano pri-tepenih in privandranih Nemcev, nemškutarjev, renegatov in vskokov gospodari in vlada ogromnej večini slovenskega prebivalstva! Otresimo se vendar enkrat tiste slovanske potrpežljivosti in tiste slovanske mlačnosti in malomarnosti, pokažimo predznim in oholim tujcem in potujčencem, da hočemo doma v naši Ljubljani sami svoji gospodarji in vladarji biti; da hočemo sami o svojih stvareh sklepati in govoriti; da si ne damo svojega jezika od zlobnih ali nevednih in fanatičnih slavofobov zatirati; da si ne damo našega mestnega premoženja za dvomljive namere in nepraktična podjetja razsipati in zapravljati; da si ne pustimo naše lepe dežele, našega vrlega naroda in bele naše Ljubljanice od nemških kruhoborcev in čestilakomnih vskokov sramotiti in naših pravic z nogami teptati! Izpulimo jim iz rok orožje, katero vihté zoper nas Slovence in vse narodne težnje in zamašimo jim enkrat za vselej njih usta, katera so uže dosti dolgo — celih dvanajst let! — na rotovži široko odpirali. Nikjer na svetu, pri nobenem kulturnem, na svoj jezik in svojo narodnost ponosnem narodu ne morejo biti tako protinaturne razmere, kakor so pri nas, da 5.422 tujcev vodi in vlada 18.313 domačinov! Tej sramoti moramo ven-

dar enkrat konec narediti, ako hočemo sploh za narod veljati.

Drugič imajo pa mestne volitve ljubljanske še drugo imenitno politično stran. Nezashšanemu terorizmu ljubljanskih vskokov in prejšnje Auersperg-Lasserjeve vlade imamo pripisavati, da smo Slovenci na Kranjskem in osobito v Ljubljani izbaceni ali vsaj v samotno manjšino potisnjeni, po vseh kolikor toliko vplivnih javnih zbiorih gospodarijo nam privandrani Nemci ali porenegateni vskoki ter o vsakej priliki na stečaj usta svoja odpirajo „in majorem gloriam beatissimae Germaniae“.

Kranjski deželni zbor, kranjski deželni odbor, kranjsko trgovinsko zbornico, mestni zbor ljubljanski, kranjski deželni šolski svet, kranjski deželni zdravstveni svet in krajno šolsko svetovalstvo mesta ljubljanskega — vse te javne zastope imajo v rokah ljudje, ki niso naše gore list.

In zdaj, ko je na krmilu vlada, nam Slovincem vsaj nekoliko pravična in dobrohotna, vse te z nemškutarji in vskoki napolnjene korparacije slavnej vladi polena mečejo pod noge, kadar gre za to, da bi se slovenskemu narodu in njegovemu jeziku dale po ustavi zagotovljene pravice.

Skraini čas je uže, da začnemo vztrajno napadati in podirati to močno trdnjavo, katero so si sezidali in v kateri so se dobro utrdili naši predrzni vskoki in renegatje.

Začnimo pri mestnem zboru ljubljanskem!

Ako si osvojimo ljubljanski mestni zbor, velikega vpliva bode izid teh volitev tudi na volitve v trgovinsko zbornico in sploh na vse volitve, katere se bodo to leto še v naši deželi vršile. Poudarjati je tudi treba, da mestni zbor pošilja svojega zastopnika v jedno naj-

Listek.

Reforme carja Aleksandra II.

(Angleški spisala O. Kirějeva-Novikova.)

(Konec.)

V poljskeje zadevi je car se svojim postopanjem do cela zadovoljil najstrajnejšim zahtevam narodnim; v orientalskih homatijah je po vseh močeh podpiral blage težnje in neustrašeno požrtvovanje vzhodnih narodov. Iz prva, zadrževan po mlačnej in boječej Evropi, se je obotavljal. Trudil se je na vse pretege, ohraniti evropski koncert, ga oživiti in porabiti v osvobojevanje orientalskih narodov; vse nič nij pomagalo; zaradi politike prejšnjega angleškega kabineta nij bilo mogoče reči mirno rešiti. Še slavnega Kremlja je car govoril, se obrnil v znamenitem govoru do svojih podložnikov, rekši, da bode Rusija sama udarila, če uže mora biti. Po vsej svetej Rusiji so te besede z nepopis-

ljivo navdušenostjo odmevale. Vse konference, vsi protokoli, vsi ugovori so bili samo prazne čenče. Kar se je pametnega storilo za izhod, to je prouzročil naš car. Evropa je govorila, Rusija je delala. Vse svobodne naredbe, ki jih uživajo zdaj balkanski narodi, je vsadil in brnil ruski meč. Rusija osvobaja, Evropa podjarmlja; Rusija je zahtevala gotovo poroštvo, Evropa puhle obljube. Jasno to dokazuje Armenija; Rusija je to v 16. oddelku sanštefanske pogodbe predlagala, da hoče svoje vojake tako dolgo v Armeniji držati, dokler ne bode Turčija obljubljenih reform uvedla. Lord Salisbury je ta članek odpravil. Berlinska pogodba zabranjuje tuje državi, vojake za poroštvo na Turškem puščati in zaupa ali hliné se zaupa človekoljubnim obljubam turškim. Zdaj lahko opazujemo in ocenjujemo nasledke tacega ravnanja. Evropa je posredovala in drago plačevala svoje posredovanje. Brez berlinskih zmot bi ne bilo ulcinjskega vprašanja.

Grecija bi ne imela samo Tesalije in Epira, nego tudi Kreto, da se je krepko Rusije oklenila; Macedonija bi bila svobodna, kakor je Bolgarija, katere del je; Armenija bi se sama vladala pod uspešnim poroštvom sanštefanske pogodbe.

V Albaniji, Greciji, Macedoniji in Armeniji trpi Evropa vsled lastne bedastoče.

Ko je osvajal car balkanske Slované, se je osobno udeležil blagega dela; se svojimi vojaci je prekoračil Dunav; večina carske obitelji je bila na bojišči. Princ Sergij Leuchtenberg je storil junaško smrt. Po očetovsko je skrbel car za vojake; ginljivo se pripoveduje, kako je obiskaval bolnice, kako je tolažil tužne reveže. Necega dne, ko se jim je zahvaljeval za njihovo junaško obnašanje, so odgovorili: „Mi hočemo storiti, kar je v naših močeh, veličanstvo“. „Več ne morete storiti, Rusija in jaz vam izrekava gorko zahvalo“, so bile carjeve besede.

imenitnejših korporacij, v c. kr. deželni šolski svet, kjer zdaj 18.313 ljubljanskih Slovencev zastopa mož, ki niti jedne slovenske besede ne razume in ki je poleg tega jeden izmed glavarjev ljubljanskega nemškutarstva. Poudarjati je dalje treba, da od mestnega zbora je kolikor toliko odvisen tudi krajni šolski svet ljubljanski, v katerem je zdaj zbran pravi cvet ljubljanskih nemškutarjev; od mestnega zbora odvisne so tudi vse tri mestne šole ljubljanske, v katerih je uže skrajni čas, da se konec stori grozovitemu potujčevanju slovenskih ljubljanskih otrok; od njega je odvisnih še na stotine drugih več in menj važnih stvari.

In kar je glavna stvar: kadar bodo naši poslanci na vlado pritiskali ter koncesij od nje zahtevali, kazali bodo lahko ponosni na Ljubljano, kjer je po dvanajstletnem nemškutarskem gospodarstvu vendar enkrat konec velikonemškemu agitovanju in ščuvanju.

Na delo tedaj, vrli volilci in meščanje ljubljanski, na vztrajno agitatorno delovanje in zmaga bode naša in zmaga nam bode prinesla spet čast in slavo, katero so nam do sedaj krasnej naše Ljubljani kratili in jemali tujci, kruhoborci renegatje in vskokki.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. aprila.

V zadnje naše poročilo iz **gospodske zbornice** se je vrinila pomota: za Lienbacherjev predlog je glasovalo 32 članov gospodske zbornice, zoper 74. Za tem je prišla na vrsto vladna predloga glede posojila 50 milijonov, ki je bila sicer sprejeta, a glavni ustavoverci gospodske zbornice morali so zoper vlado demonstrirati s tem, da so šli iz dvorane.

Vnanje države.

Dne 7. t. m. dopoldne se je v Peterburgu pričela pravda zoper morilce Rusakova in tovariše. Prič je 75. Željabov, povprašan po svojem veroizpovedanju, je odgovoril, da veruje na resničnost in pravičnost krščanske vere. Pravi kristijan pa mora braniti pravice slabših in zanje trpeti; dejal je, da uže veliko let služi osvobodilni stvari. Rusakov priznava, da se je udeležil zločina dne 13. marca. Mej počitnicami se je prepiral o nesreči naroda. Tačas sta se z Željabovim spoznala, ki mu je obljubil, da mu bode dal več posla mej delovci. Željabov je osnoval terorističen oddelek mej nihilisti. Zatoženec Mihajlov priznava, da je nihilist a taji, da se je udeležil tudi napada na carja Aleksandra II. On brani samo interese delovcev, Nadelje pravi, da je

namen terorističnega oddelka nihilistov, pomočiti vse volune in one mojstre, ki izdajejo svoje tovariše. Zatožena Perovskaja tudi priznava, da je nihilistka. Ona je organizovala zadnji napad. Narisala je, kje da se car običajno vozi, razdelila je Rusakovu in tovarišem bombe ter jih po ulici razpostavila ter je vse pripravila, da bi se bil podkop razstrelil v sadnej ulici, ako bi se car ondi peljal. Jese Helfmann je vodila tajno tiskarno, uredovala in raznašala nihilistiški časnik in pri njej se je vse dogovarjalo. Kibalčič je prirejal strelivo ter je razlagal in kazal dan pred napadom na Smolenskem polji, kako da se ima rabiti. —

Najnovejši telegram 10. t. m. iz Peterburga javlja: Denes zjutraj so bili vsi zatoženci obsojeni na smrtno vešaloh.

V carskej **ruskej** rodbini se je v teh dneh nekaj dogodilo, kar se s početka čuje skoraj neverjetno a se zdaj potrjuje splošno. V noči od 5. na 6. dan t. m. so v malej vasi Sablinu ob moskovskej železnici prijeli velikega kneza Nikolaja Konstantinoviča ter z vojaškim spremstvom odvedli ga v zapor. Konstantinovič je baje v zvezi z nihilisti ter je s temi baje delal na to, da bi njegov oče Konstantin prišel na prestol.

V **francoskem** senatu je dejal francoski vnanji minister, da mora Francija na vsak način v Tunisu vspostaviti neomejen francosk upliv.

Italijansko ministerstvo je dalo svojo ostavko, katero je kralj sprejel, k sebi pa poklical potem Depretisa, Sello, Crispija, Nicotero, Farinija in Zanardellija, da se je z njimi posvetoval.

Angleški zbornici sta odložili svoja zasedanja; spodnja zbornica ima počitnice do 25. t. m., zgornja zbornica pa do 5. maja.

Dopisi.

Iz Novega mesta 8. aprila. [Izvirni dopis.] (Božidar Kuralt t.) Dne 4. aprila pokopali smo v Semiču v Belej Krajini narodnjaka gospoda Božidara Kuralta. Premnogo prijateljev in znancev njegovih zbralo se je in ga spremilo v kotiček miru — saj smo pokopali domoljubno srce, zagreblji moža, katerega ponos je bil, da nij le v besedah, temuč tudi v dejanji kot c. kr. uradnik kazal, da mu je čast naroda svojega, da mu je Slovenstvo vedno oni uzor, katerega komaj iz vseučilišča došli dijak preveč lahko pozabi, katerega pa on nij pozabil in katerega je vedno kot dragocen biser v svojem srci gojil. Ne bodem torej čitateljem „Slovenskega Naroda“ neprilichen, če si dovoljujem nekoliko črtic iz njegovega življenja tu priobčiti.

Približa se car mlademu vojaku, ki je bil teško ranjen; „Je-li mnogo trpiš?“ ga vpraša. „Da“, odgovori sirotče, „račite mi dovoliti, da vam, veličanstvo, roko poljubim“. „Ne“, odgovori car, „jaz te moram sam poljubiti“. Skoz več mesecev je prenašal car vse neugodnosti vojaškega življenja, kakor vsak prostak. Da se niso mogli vsi kristjani na Turškem osvoboditi, tega nij zakrivila Rusija, nego Evropa in Anglija.

To je neka čudna nezgoda za me, da mi oficijalno slovstvo ne ugaja; srčno me je pa razveselil članek gospé Adam v časniku „La Nouvelle Revue“ novembra leta 1880 o rusko-turškejski vojski, kjer se vestno in na drobno popisuje, kar je car v tej vojski delal in izvršil. Nobeden Rus, ki gorko ljubi domovino in se zanima za nje blagor, tega ne pozabi, kar sta car Aleksander in carica Marija za Ruse storila.

Pokojna carica je bila iskrena rodoljub-

kinja in gola dobrotá; njena potrpežljivost je bila čudovita, nikoli nij bila sebična. Ljubila je Slovence. Častila je prostovoljce naše na Srbskem, dovolila je dvornim gospém, da so hodile od cerkve do cerkve, od hiše do hiše in nabirale darove za balkanske kristijane. Z živo in prirojeno bistroumnostjo je spoznala, kako naravno je jih ljubiti; ker se je, dasi Nemka, kot Rusinja čutila, je krepko proučila slovansko vprašanje. Zdej je nij več, zdej jo smemo hvaliti: to nij prilizovanje in hlinba. Ranjka carica je dobro umela, kaj mora biti ruska carica.

Poskusila sem tedaj dokazati, dasi nepopolno, zakaj se mi Rusi tujcem ne moremo pridružiti v njih predsodkih proti našemu carju: on je storil za nas več, kakor kateribodi car od Petra Velicega sem. Vladar, ki je osvobodil robove, ki je kmetski stan ustvaril, ki je južne Slovence rešil turškega jarma, ta zasluži pohvalo ne samo sedanjega nego tudi prihodnjega pokolenja.

Narodil se je Božidar Kuralt dne 19. januarja 1845 v Ljubljani, kjer mu je bil oče svetovalec pri deželnej sodniji. Gimnazijo študiral je nekoliko časa v Novem mestu, dokončal pa jo je v Ljubljani leta 1863. Pravoslovne študije dovršil je na vseučilišči v Gradcu ter vstopil leta 1867 kot praktikant pri deželnej sodniji. — Avskultant postal je v Ljubljani.

— Leta 1872 postal je naš Božidar pristav c. kr. sodnje v Črnomlju in tu se začelja njegovo pravo delovanje. — delovanje, katerega se bode hvaležni belokranjski rod vedno spominjal! — Tu v Črnomlju bil je ranjki na svojem mestu. — Z mladeniško navdušenostjo poprijel se je tu dela — v meščanstvu, katero je, čeravno doslej narodno, vendar imelo dovelj gnjilih korenin, — vcepiti pravi narodni ponos, pravo narodno zavest. Smoter njegov bil je ustanoviti odlično, neodvisno narodno meščanstvo. Narodnjaki črnomeljski uvidevši, da ima njegova delavnost vspeh, stopili so z njim v delokrog in imenovali ga predsednika črnomeljskeje čitalnici. Hoteli so mu s tem činom polajšati trud, hoteli so ga pa tudi spoznati svojega voditelja.

Kaj je pa čitalnica v taci, od vsega prometa oddaljenih mestecih, kakor je Črnomelj, mi nij treba omenjati! Tu čitalnica nij samo kraj, kjer se čitajo časniki in napravljajo veselice, to je tudi ono ognjišče, kjer more prijatelj prijatelju narodnjaku svoje narodne težnje razodeti, kraj, kjer se goji ogenj domoljuba.

Motil bi se pa vsakdo, ki bi menil, da je bil ranjki kakov kričač; ne, to nij bil; bil je mož, kateri je tiho, mirno in dosledno deloval, kateri nij hotel zaprek s krilom odpraviti, temuč s premišljenim, zavestnim delovanjem! In vendar bi bil smel, ko se je od nas v meseci novembru lanskega leta ločil, s ponosom izgovoriti: „Čitalnica v Črnomlju, kakor sedaj obstoji, je moje delo, jaz sem jo otrebil gnjilih značajev, jaz sem ločil sploh smeti od pravega, jedernatega semena“.

Največja pripomoč pri njegovem delovanju bilo mu je pa — izvzemši govora — petje. S svojimi petjem vabil je on rodoljube celega okraja, cele Bele Krajine v narodno svetišče, da, celo iz daljnega Karlovca in obližja so mnogi gostje hodili poslušat — pevca predsednika.

S prijateljem svojim, tudi prezgodaj umrlim Jarnejem Hočevarjem, ustanovil je pevski zbor čitalnice, in da so se operete „Tičnik“, dalje pevoigri „Advokat“ in „Sveti večer o polu noči“ igrale v tako malem mesteci, temu

Rusija potrebuje reform; zarad tega prenašajo vsi razumni Rusi avtokracijo, to močno in krepko upravo, ki več opravi kakor zapadne ustave.

Rusija si je tudi izposodila premnogo tuje robe, ki ne ugaja naše naravi. Samo tiste reforme, ki se naslanjajo na pravi pravcati ruski značaj, na naš naraven razvitek in se ujemajo z našim mišljenjem, samo take nam morejo prijati in koristiti. Ustava poljskega obraza, v katerej je ugovor (ne pozvolim) jedinega poslanca mogel uničiti delo vseh parlamentnih sej, nam ne more biti po godu. Tudi angleški konstitucionalizem ne navdušuje tiste, ki ne morejo pričakati primernih reform. V adresi, katero so carju poslali nekateri „staroverci“, je povedano: „Tvoj poziv nam zvoni po ušesih kakor glas iz starih časov.“ Samo take reforme ugajajo Rusom.

vsemu bil je duša naš Božidar. Nobena denarna svota mu nij bila prevelika; rad jo je dal, če je le vedel, da more s tem zavodu, katerega predsednik je bil, koristiti!

In ravno zarad te žrtvovalnosti, zarad tega čistega nesebičnega rodoljubja bil je nasprotnikom trn v peti. Leta 1877, ob času volitev v deželni zbor kranjski, hotela ga je pogubiti ona brezznačajna stranka, katerej je ustava samo krinka za sebične namene. Pred soboj imam ukaz višje deželne sodnije, v katerem je dobil naš Božidar opomin vsled krive demonstracije umrlega župana metliškega in neke druge osebe, katero je Bela Krajina karakteristično imenovala „zeleni Janez“. V tem ukazu, katerega pa nij le on, nego katerega sta tudi okrajni sodnik in drugi pristav dobila, glasi se, da dobé vsi trije opomin in on posebno, „weil Sie Mitglied der Čitalnica sind, weil Sie bis zum 22. Juli 1877 Direktor waren, welcher Verein zwar bis zur Landtagswahl nur Gesellschaftszwecke verfolgte, dann jedoch in die Walaktion eingriff, dabei jedoch so vorsichtig zu Werke gieng, dass keine nachweisbare agitatorische Handlung konstatiert werden konnte. Graz, 28. Dezember 1877, Z. 10061.

Ali vsa prizadevanja nasprotnikov bila so zastoj. Božidar Kuralt je ostal predsednik čitalnice, ostal — narodnjak.

Pa tudi malim, nedoraslim Belim Kranjcem, našim malim šolarčkom bil je vedno zvest prijatelj. Nij trebalo opomina, besede ali prošnje, vsako leto je gotovo prišla narodnej šoli iz čitalničnih doneskov prilična svota za podporo revnih šolskih otrok.

Najhujši udarec pa je bila njegova smrt prijateljem. Ne najdeš ga kmalu v okraji človeka, kateri ne bi s pohvalo omenjal onega uljudnega gospoda, kateri mu je tolikokrat kot sodnik jasno in spravljivo dokazal njegovo zmoto ali njegovo pravo — in vsak se je uže veselil, ko je vedel, da ima sodnik mu biti ranjki Božidar.

Prijatelji njegovi pa se bodo vedno spominali onih prekrasnih ur, katere so doživeli v njegovej družbi, onih ur, katerim duševni voditelj je bil, onih marsikaterikrat klasičnih „jour fixov“ v čitalnici. Zatorej nas je silno bolešno zbolelo v srce, ko nam je dné 3. aprila naznanjal tužni glas zvona, da je umrl Črnomlju prijatelj, duševni dobrotnik, da Božidar Kuralt nij več. Raz čitalnične hiše vihrala je velika črna zastava in ljudstvo, zaradi nedelje v mestu bolj mnogobrojno kot navadno, stalo je pred čitalnico in hodilo gledat dva krasna venca, katera sta bila v čitalnici izpostavljena. Prvega, lovorovega, poklonila mu je s trobojnico čitalnica, družega, še krasnejšega, položile so mu na rakev „črnomeljske Slovenke“.

In ko je bil dné 4. aprila pogreb v Semiči, smelo smem trditi, da Bela Krajina nij videla tako veličastnega sprevoda. Od Podturna, kjer sta mu ostali blaga mati in žalujoča soproga s petimi nedoraslimi otroci, pomikala se je dolga vrsta pogrebcev proti Semiču. — Spremljevalo ga je devet duhovnikov. Kako je bil priljubljen, dokazuje, da se je kljubu neugodnemu vremenu udeležila cela truma Črnomeljcev, nad šestdeset, pogreba, mej temi so bili vsi sodnijski in politični uradniki. Pevcu, dragemu sodrugu, zapeli so črnomeljski pevci nadgrobnice — in g. deželni poslanec Navratil govoril je na grobu ginljiv govor, ki je segal vsem navzočnim globoko v srce.

Vsem pa, kateri so ga poznali, bodi naj priporočen ranjki v blag spomin!

Iz Ptuja 9. aprila. [Izv. dop.] V sednici okrajnega zastopa 4. dan meseca aprila oglašil se je za besedo po dovršenem dnevnem redu g. Pisk. § 10 našega „Opravnika“ veleval: Pojedinih zastopnikov samostalni nasveti morajo se načelniku predati pismeno, katere poslednji razglasa v seji, in predložitelju dovoljuje povse kratko razložbo, potem ne pripustivši debate stavlja podporno vprašanje. To se nij zgodilo, nego g. Pisk počel je, držeči v roki plat papirja, govoriti, ne izročivši prvomestniku dotičnega predloga; razgrajajoči proti prenikemu obdačenju v Gališkem mahnil je tudi po finančnem ministru Dunajewskem, in navajal preveliko dačno breme, katero nositi je nam Štajercem odločeno. Iz ptujskega okraja vloženo je od mnogo občin obilno prošnje državnemu zboru na naslov: M. Herman, državni poslanec na Dunaji; on jih nij predložil, a glasoval za glavno skupno svoto nasvetovano od vlade, mesto da se potegne za znižanje, torej nij storil svoje dolžnosti proti svojim volilcem, in zato nasvetuje govornik Hermanu nezaupnico skleniti in poslati. G. prvomestnik je g. Piska opomnil, da tu ne ide visoke politike tirati, a o davku naj govori, kolikor mu je drago, itak je stavil navedeni predlog; pred glasovanjem oglašil se je proti Piskovemu kvašenju g. prof. Žitek, kateri je dokazal goloto in otlost trditve predgovornikove, omenivši, ka zvišanju davka nij kriv niti Dunajewski niti Herman, nego ona gospoda, katera je pri cenitvi 1873 in 1874 previsoko sezala z vrednostjo naših zemljišč, in pa dotično poverjenstvo v Gradci, katero nij imelo nijednega Slovenca, a barona Kübecka za predsednika; in če bi Herman tudi proti glasoval, stvar ne bi bila drugega lica dobila. Za Piskov predlog glasovalo je samo osem ptujskih meščanov a nikdo drug od 36 navzočnih zastopnikov. Po takem je Pisk sramotno spiskal, kakor se za podobne stvarove dohaja. Kdo pa je ta Pisk? Pisatelj nemškega zapisnika v okrajnem zastopu, kateri jedini poleg gimnazijskega ravnatelja g. Fihne ne zna slovenski, in zato moči slovenske govornike, da mu svoje govore prevajajo v švabščino; slabo spričevalo za nemškutarsko stranko, ka si nij dala izvoliti za ta posel sposobnega in našemu jeziku tudi večšega zapisnikarja. Taki prevodi nijso točni in po nepotrebnem čas jemljo. Odkod pa je ta slovenski ne znajoči gospod? Pripiskal je iz kraljevine posestrime domovini g. ravnatelja Fihne, torej rododom nemški Pemec in priklamoternik, a take bire prikazki delajo mnogo kvara Slovencem, navadno so tuški, kleno zrno na vršaji se doma porabi. Kaj pa še dela v Ptui? surogatno kavo, katera je v razmeri s pravo kavo, kakor vino ponarejeno proti pravemu; vrhu tega se pravi, ka je presumljivega in dvomljivega minovšega žitka. Iz tega razvideva se, zakaj se take plohe ljudje za okraj toliko koristnemu zavodu vsemi štirimi opirajo, vsaj si domneva, ka bode morebiti nekoliko na poti P. „Vor-schussverein“.

G. prof. Žitek je nasvetoval, naj okrajni odbor premozga, na kak način bi se dali odstraniti biriči ovršitelji (šekucijaši), kateri na leto potegnejo 15 tisoč goldinarjev od ptujskega okraja, in o tem v bodočej seji poroča. Sprejeto.

S Koperskega okraja 8. aprila. [Izv. dop.] Provizoričnim nadzornikom slovenskim ljudskim šolam v tem okraji je imenovan g. Klančnik, učitelj na nemškej c. kr. deškej šoli v Trstu.

Nj. veličanstvo, dobrotljivi naš cesar je

podaril po toči hudo zadetim Socerbljanom in Prebenežcem v dolinskej nadžupaniji 200 gld.

Začasni odbor „slovenskega učiteljskega društva“ za koperski okraj je pravila uže pred tedni namestništvu v potrditev odposlal.

Učiteljsko osebje se uže pripravlja za prihodnje zborovanje, ki se bode vršilo v Kopru, precej, ko se vrnejo potrjena pravila.

Vrli Klančanje se uže spet marljivo pripravlja za veselico, ki jo mislijo prirediti koj po velikej noči. Da bi nas tudi Dolinčarje uže kmalu razvedriti blagovolili!

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima 12. aprila ob 6. popoldne javno sejo.

— (Iz Celovca) se poroča, da je za tamošnjega škofa imenovan stolni kapitulat Funder, rojen Korošec.

— (Tehnično društvo za Kranjsko) je imelo nedeljo 10. t. m. drugo mesečno zborovanje, katero je tudi gospod deželni predsednik Winkler sè svojo navzočnostjo počastil.

— Gospod profesor Beck iz Ljubna na Štajerskem je celo uro interesantno o „indikatorjih“ pri parnih strojih govoril. Včeraj popoldnem so se vršile skušnje v tej zadevi v fabriki g. Töniesa.

— (Mesečni živinski semenj) v Ljubljani zadnji petek je bil prav dobro obiskan. Goveje živine se je prignalo do 350 glav tudi veliko lepe. Cene so bile jako visoke, kajti mnogo je bilo kupcev iz Trsta, Gorice, z Laškega. Vse skup so tuji kupci kupili nad 100 glav in prav dobro plačali. Kupec z Gorice je plačal za šest lepih volov 1670 gld. Tukajšnji mesarji so le malo kupili, kajti preskrbeli so se z pitanim blagom za praznike uže na Koroškem. Kónj je bilo prignanih nad 250. Laški in koroški kupci so nakupili do 100 lepih kónj in prav dobro plačali. V obče je pa vladala mej kupci in prodajalci velika nevolja nad mestnim magistratom zarad tega, ker je mestni magistrat vedel, da bode 8. aprila semenj, pa so vendar vozili iz vsega mesta ves teden blato na živinski trg. To moramo zdaj uže drugič grajati.

Razne vesti.

* (Povodenj.) Po celej Ogerskej so izstopile vode iz strug. Reka Tisa je zalila 100.000 oralov polja, ker je pri Berczelu prodrla jez. Pri Szentesu je 40.000 oralov zemlje pod vodo. Mesto Szegedin je zopet v nevarnosti, tako tudi več drugih mest.

* (Potres na otoku Hiosu) je zahteval silno veliko žrtev; nad 16.000 ljudij je ali mrtvih ali ranjenih, katerih pa ne morejo izpod razvalin izvleči ter so pričeli uže gnjiti. Nesrečnim prebivalcem otoka prihaja pomoč od vseh strani. Doslej se je zemlja 250krat zmajala in porušenih je dve tretjini hiš, ostale hiše pa so tako oškodovane, da se v njih ne more stanovati.

* (Pošta oropana.) Vožnjo pošto mej Kečkemetom in Izsakom so tolovaji napadli v agasegyhaskem gozdu, umorili voznika in odnesli 1000 gld.

* (Divjaki.) Poroča se iz Algira dné 8. t. m.: Francoskega vojaka, katerega so pogrešali od boja mej Kumiri s Francozi dné 30. marca, našli so vsega razmesarjenega: Kumiri so mu odrezali ušesa, nos ter mu nehtove izpulili. Vojak je za ranami umrl.

Od Confiance

odgovor na pošti. (205)

1000 goldinarjev

želi dobiti neki posestnik na svoje posestvo proti intabuliranej dobri pravici. — Kje, pove iz prijaznosti opravišтво „Slovenskega Naroda“. (196—3)

Loterijske srečke.

Na Dunaji 9. aprila: 58, 56, 39, 69, 10.
V Gradci 9. aprila: 65, 15, 84, 44, 63.

Dunajska borza 11. aprila

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	76	gld.	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	77	"	80	"
Zlata renta	93	"	70	"
1860 drž. posojilo	132	"	75	"
Akcije narodne banke	819	"	—	"
Kreditne akcije	297	"	—	"
London	118	"	20	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	34	"
C. kr. cekini	5	"	55	"
Državne marke	57	"	65	"

Cvet zoper trganje, po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „Cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z raven stojičim snamenjem; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaja samo (72-19) lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trukoczyja na mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Umetne

(640-32)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu v **zlatu, vulkanitu ali celuloidu** brez bolečin. **Plombira z zlatom** itd. Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin s prijetnim mamilom **zobni zdravnik A. Paichel**, poleg Hradekega mostu, v I. nadstropji.

2 milijona frankov izgube.

To velikansko svoto so izgubili veliki **Magasins internationaux reunis Rue de Rivoli** s tem, ker so se pariške tulerije porušile; ostanek te velikanske zaloge prodaje se 70% pod kupno ceno, tedaj skoraj zastoj in traje likvidiranje

samo še kratek čas.

Prosimo čestito čitatelje občinstvo, naj to jako ugodno priliko porabi ter naj si naroči česa samo za poskušnjo, da se prepriča o poštenosti, solidnosti in silno nizkih cenah blaga, ki se je dobilo iz vseh dežel sveta.

V dokaz najstrožje solidnosti naj služi izjava, da se javno zavezemo vzeti nazaj ter zamenjati z drugo vsako reč, ki bi ne ugajala.

Blago se vsak dan trikrat odpošilja ali proti pripislanju novcev ali proti poštnemu povzetju, pošilja se s c. kr. pošto, z železnico in po parobrodih ter se za pripislanje nič ne računi.

Žepne ure

od **Henri Godefroi iz Genfa v Švajci.**

Vsaka ura je fino repasirana, na trenotek regulirana, ter se jamči za 3 leta.

Najboljše in najcenejše ure sveta!

Krasna ura na valjar iz najtežjega nikel-srebra, na sekundo repasirana, z zastoj pridodano verižico od pravega double-zlata, medaljonom, ključicem in baršunastim etuijem, preje gl. 15, zdaj samo gl. 5.50.

Žepna ura iz ponarejenega zlata, na minuto regulirana, z zastoj pridodano verižico od pravega double-zlata, medaljonom, ključicem in baršunastim etuijem, samo gl. 3.50.

Krasna ura na sidrce iz težkega srebra, na sekundo regulirana, z zastoj pridodano verižico od pravega double-zlata, medaljonom in baršunastim etuijem, preje gl. 21, zdaj samo gl. 12.

18-letna srebrna ura na sidrce, puncovana v c. kr. kovnici, s 15 rubini, razen tega na novem električnem potu pozlačena, od prave zlate je ne razloči noben zlatar, na sekundo regulirana, preje gl. 27, zdaj samo gl. 12.60.

Remontoir žepna ura, od double-zlata, na držku brez ključa za navijati, z nerazrušljivim ameriškimi kolesjem, na sekundo regulirana, z 10letnim jamstvom, preje gl. 20, zdaj samo gl. 10.50.

Prava srebrna remontoir ura, krasno delo, iz pravega 18-letnega puncovanega srebra, z 10letnim jamstvom da gre izvršno, ura za večnost, preje gl. 27.50, zdaj samo gl. 15.

Fina emailovana ura na bitje, za najlepše stanovanje, jako krasna, gl. 3.85.

Regulirana ura budnica z ropotuljo, tudi kot namizna ura, preje gl. 12, zdaj samo gl. 4.50.

Število ur je omejeno, kdor želi tedaj imeti za malo novcev izvršno uro, ki povsod najmenj stane četirnikrat več, naj se preje ko mogoče obrne na zdolaj označeno firmo.

Svileni dežniki

(iz Milana v Italiji.)

1 italijanski diagonal-cloth-dežnik z zvoncekom od kitajskega srebra in fino rezljano palico, preje gl. 4.50, zdaj gl. 2.25.
1 najfinejši dežnik od prave svile z zvoncekom od kitajskega srebra in fino rezljano palico, preje gl. 9, zdaj samo gl. 4.

Dežni plašči od proževine in ogrtači.

(Amerika.)

Oni izvršni dežni plašči so zaradi svoje vrednosti odlikovani s 15 medaljami, a zaradi svoje dvojne svrhe, za dež kot kaput, za lepo vreme kot elegantni moderni ogrtači za nositi je najboljša in najpraktičnejša obleka. Ti dvojni kaputi so stali preje gl. 18 ter se zdaj za čudno malo ceno od gl. 9.30 dobivajo. Naj nikdo ne opusti naročiti si te obleke, posebno ker se dobiva vsake velikosti. Krasna kapuca zastoj.

Tega še nij bilo!

2000 komadov

pravih angleških plaidov za pot.

(London.)

Ta za doma in pot neobhodno potrebna reč se priporoča silno p. n. prebivalcem te dežele. Vsi plaidi so za prodajo samo slušajno k nam došli, so iz najfinejših in najtežjih angleških plaid-tkanine, jako veliki in široki, tudi kot potno pokrivalo za upotrebiti in še jedno leto kasneje more si človek iz te izvršne tkanine napraviti celo garderobo. Preje so stali gl. 14, zdaj samo gl. 7.

4000 tucatov

francoskih batistnih žepnih rut

(Pariz.)

Vse obrobline z Oxford-robovi, dobé se za čuda nizko ceno gl. 2 tucat; samo robljenje je skoraj teliko uže stalo.

Zavezujemo se javno, da stvari, ki se ne prilagajo, vzamemo brez ugovora nazaj ali jih premenimo, zato je

vsaka naročba brez izgube.

Vse blago je izvršne kvalitete, večinom odličeno ter je v keristi vsake družine, da hitro naznani, kar potrebuje ter da ne opusti te izredne prilike, ne da bi jo porabila.

HAUPT-DEPOT INTERNATIONALER FABRIKATE

VON

A. FRAISS,

Rothenthurmstrasse 9. Wien, gegenüber dem erzbischöflichen Palais.

Izdatelj in urednik Makso Armic.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Volnena obleka za zdravje.

Največ hudih nevarnih boleznij izvira iz prehlajenja, če pride človek hitro z gorkega na mrzli zrak in če je človek premalo oblečen. **Nashe zimsko oblačilo iz anglo-patent-volne je jedino gotovo sredstvo, da se človek obvaruje prehlajenja in njega zlih posledic**, ker se upira vsake spremembi toplote in truplo enakomerno toplo ohrani v najhujšji vročini in najostrejšem mrazu. Kdor tedaj ljubi svoje zdravje, kupi naj si to oblačilo od anglo-patent-volne.

1 anglo-patent-volnene hlače za gospode ali gospe samo 1 gl. Najpotrebneje za bogatino in siromaka.

1 anglo-patent-volnena srajca za gospode in gospe samo 1 gl. Elegantno in prepotrebno vsakemu.

1 anglo-patent-volnen živilnik, prepotrebno, gl. 1.30.

3 pare anglo-patent-volnenih natikačev, praktično in nerazr., samo gl. 1.

3 pare anglo-patent-volnenih nogovic, krasno vezane, goste in gorke, vsi 3 pari samo gl. 1.50, v vseh barvah, tudi progaste.

1 mrežast gorak živilnik za gospode in gospe, neobhodno potreben vsakemu naj si je bogat ali reven, odličan zaradi svoje praktične vrednosti, samo gl. 1.20.

1 flanelast živilnik, nov izdelek, čista ovčja volna, je tako gorila, da človek drugega ne potrebuje, vsake barve, gl. 2.50. Nij boljše kot je ta živilnik.

1 komad zimskega sukna za dame, rdeče, modro, belo, violet, čista ovčja volna, samo gl. 3.

1 par lovskih nogovic, posebno prilicno za vsacega, kdor ima po zimski zunaj opraviti. Velikost čez stegno, par samo gl. 1.75. Vsak naj si naroči takih nogovic.

Najobnamljivejši, najfinejši ponarejeni briljantni lišp.

(Amsterdam in Brazilija.)

Ta svetno poznati lišp, ki se označuje od največjih poznalcev umetnin tega sveta kot najuspešnejše, kar se je doslej v tej stroki izdelavalo, je radi svojega solnčnega obrusa v to namenjen, da se za drage novce kupljeni pravi lišp izpodrine, ker ni eden zlatar celega sveta ne more teh ponarejenih briljantov od pravih razločiti, ako jih ne podvrže preje najnatančnejemu preiskavanju. Celi lišp okovan je s pravim double-zlatom.

1 briljantni prstan, najnovejša in najfinejša zlata fazona samo gl. 2.

1 par briljantnih uhanov, z jednim ali dvema biseroma v ponarejenem srebrnem okovu, gl. 2.50.

1 briljantna broša z več nego 20 kameni, gl. 2.50.

1 briljantni medaljon, najlepša fazona zlata, samo gl. 2.50.

1 briljantni križec za vrat v lepe obliki, samo gl. 2.

1 briljantna narokovica samo gl. 3, jako obnamljiva.

1 briljantni diadem ali spona za lasé gl. 2.20.

1 par briljantnih pripenjakov za lasé gl. 2.50, najmodernejše tega sveta.

1 verižica za okolo vratu iz double-zlata, najfinejša benetsko pletivo, preje gl. 10, zdaj samo 2.50.

1 kratka verižica za uro, iz double-zlata, preje gl. 5, zdaj gl. 1.50.

2000 tucatov ameriških svilenih natikačev in nogovic.

(Philadelphia v Ameriki.)

Najbolj zdrava nošnja, ker hladi noge in vsesa pot, 6 parov gl. 2.50, nogovic 3 pare gl. 1.50. So jednobarvne, v najnovejših modernih barvah, modro, roza, rdeče, sivo, rujavo itd., tudi progaste in velike vrednosti po zim.

3200 tucatov

svilenih žepnih robcev.

(Neapelj v Italiji.)

Te žepne rute nam je na prodaj poslala na nič prišla fabrika, ter so preje stali gl. 8 tucat, zdaj pa samo gl. 5, dokler je kaj blaga. Jamči se, da je svila, in se prosi za hitra naročila, ker se to blago skrajno razprodaja, ter se rabi tudi kot rute za okolo vratu.

Blago od britanija srebra.

(Iz Sheffielda na Angleškem.)

Britanija-srebro je jedina na svetu postojeca kovina, ki za 30letne uporabe bela ostane, kot pravo 13-letno srebro. Jamstvo je tako gotovo, da se s tem javno obvezujemo, novce takoj in brez zapreke nazaj dati, ako bi namizno orodje obrnelo.

18 komadov britanija-srebrnih nožev, vilic, žlic, po 6 komadov, vseh 18 komadov skupaj gl. 3.75.

6 britanija-srebrnih obednih žlic, teško blago, samo gl. 1.25.

6 takih žlic za kavo, preje gl. 3, zdaj samo 60 kr.

1 britanija-sreberen zajemalac za juho, preje gl. 3, zdaj gl. 1.20.

1 britanija-sreberen zajemalac za mleko, preje gl. 1.50, zdaj 50 kr.

6 britanija-srebrnih tas, preje gl. 5, zdaj samo gl. 1.75.

6 jednakih podstavkov za nože, preje gl. 4.50, zdaj samo gl. 1.75.

1 skatljica za sladkor, od britanija-srebra, preje gl. 4, zdaj gl. 1.20.

1 par svečnikov od britanija-srebra, preje gl. 3.50, zdaj 1.20.

1 namizni svonec od britanija-srebra, preje gl. 4, zdaj gl. 1.42.

1 kozarec za jajca, preje 60 kr., zdaj 25 kr.

1 solnjak in poprjak skupaj, preje gl. 2.20, zdaj 75 kr.

1 karafindelj za jesh in olje, preje gl. 4, zdaj samo gl. 1.80.

1 žepjenjak za žepjenke od britanija-srebra, težak za namizo, preje gl. 3, zdaj samo 95 kr.

Samo jedenkrat v življenji!

Blago od morske pene.

(Dunaj in Rula.)

Dve veliki fabriki na Dunaji in na Holandskem sta prišli na nič, zato dobi vsak naročnik blago petkrat ceneje

1 fina pipa od umetne morske pene, okovana s pravim kitajskim srebrom, preje gl. 5, zdaj gl. 1.20.

1 ponarejena cevka od jantara za smotke in cigarete, v finem baršunastem etui-j, preje gl. 5, zdaj samo gl. 1.20 z etuijem. Nikoli več se ne dobi.

1 čibuk-lula s pravo turško cevko, lepo in elegantno za vsacega, kdor kadi, preje gl. 4, zdaj s cevko vred gl. 1.50.

1 cevka za smotke od prave morske pene, s pravim usnikom od jantara in umetno izrezljanimi podobami, zdaj vse skupaj samo gl. 1.50. Uže etui je več vreden.

Perilo za gospode in gospe.

(Rumburg na Češkem.)

1 oxford-srajca za gospode, četverostraka in 2 ovrtnika gl. 1.50.

1 najfineje vezana srajca za gospode iz najboljšega shirtinga, gl. 1.70.

1 shirting-srajca z gladkimi četverostrakimi prsi gl. 1.70.

1 jako fina srajca za gospe s krasno vezanimi podstavki, gl. 1.50.

1 dolg, krasno ozaljšan korset za noč, dolg, vezljan, gl. 1.50.

1 spodnje hlače za gospe, okrašene z lepim vezljanjem, gl. 1.50.

1 krasno spodnje oblačilo za ženske, ozaljšane s finim plisajem, gl. 1.70.

1 francoski moderc od ribje kosti gl. 1.50.

Vse perilo je najboljši in trajen izdelek ter je preje stalo 4krat več. Pri naročilih zadostuje debelost vratu po centimetrih. Za iste cene se dobi vse perilo iz teškega porhanta.

Domače platno, tudi **Rumbursko** in **Sternbergsko**, 30 vatlov, najboljšo platno za družine, 1 komad gl. 5.80, prodaje se z jamstvom. Samo zdaj se dobi tako po ceni.

Canevas-posteljno perilo, jamči se, da se dá v lugu prati, 25 vatlov, rujavo, modro, violet, vse karirano gl. 3.70, rdeče karirano gl. 4.50.

Namizne garniture, sestojče: 12 damastnih servijetov in 1 veliko mizno pregrinjalo. Vse s krasnim cvetličnim desenom, preje gl. 7, zdaj vse skupaj samo gl. 2.85, prepotrebno res za vsako hišo.